

CYNGOR CYMUNED LLANFIHANGEL-AR-ARTH

ADRODDIAD BLYNYDDOL 2022-2023

Mae'n bleser gennym gyflwyno Adroddiad Blynyddol Cyngor Cymuned Llanfihangel-ar-Arth ar gyfer y flwyddyn hyd at 31ain Mawrth, 2023.

Mae Cyngor Cymuned Llanfihangel-ar-Arth yn Gyngor anwleidyddol ac yn cynnwys 10 Cynghorydd Cymuned:

- Cyng. Martin Griffiths (Cadeirydd)
- Cyng. Dylan Davies (Is-Gadeirydd)
- Cyng. Annette Davies
- Cyng. Val Davies
- Cyng. Yvonne Griffiths
- Cyng. Glyn Jones
- Cyng. Mair Jones
- Cyng. Haulwen Lewis
- Cyng. Shirley Mason
- Cyng. Rhian Thomas

Rydym hefyd yn ddiolchgar i'r Cynghorydd Sir Linda Davies-Evans sydd yn mynychu ein cyfarfodydd yn rheolaidd yn ei rol fel Cynghorydd Sir ar gyfer ardal Cyngor Cymuned Llanfihangel-ar-Arth.

Clerc a Swyddog Ariannol Cyfrifol y Cyngor ydy Mrs. S. Anita Evans, Frongelli, New Inn, Pencader, Sir Gâr. SA39 9AZ. Ffôn: 01559 384266.

e-bost: cyngorcymunedllanfihangelarth@outlook.com

Mae pob Cynghorydd yn preswyllo o fewn yr ardal a wasanaethir gan y Cyngor, sef pentrefi/cymunedau Llanfihangel-ar-Arth, Pencader, Pontweli, New Inn, Gwyddgrug, Dolgran ac Alltwalis. Gwnaeth wyth Cynghorydd ddychwelyd yn ddiwrthwynebiad yn dilyn yr Etholiadau Cyngorau Lleol ym Mis Mai 2022, gyda dau Gyngorydd arall yn cael eu cyfethol yn ystod y flwyddyn. Mae dwy sedd wag yn bresennol.

Cyfarfodydd

Mae'r Cyngor yn cyfarfod ar y 3ydd Nos Lun o bob mis yn Ffestri Capel Tabernacl, Pencader, ag eithrio misoedd Awst a Rhagfyr pan na chynhelir cyfarfod.

Yn ychwanegol at hyn, mae'r Is-Bwyllgor Cyllid yn cyfarfod bob chwarter i fonitro/adolygu sefyllfa ariannol y Cyngor, tra bod yr is-bwyllgorau eraill, sef Cynllunio, Safle We a Safleoedd, yn cyfarfod yn ôl yr angen.

Yn ystod cyfnod cyfyngiadau Covid, cynhaliwyd y cyfarfodydd drwy gyfrwng Zoom. Beth bynnag, mae'n galonogol i nodi bod yr holl gyfarfodydd ers Mis Mehefin 2022 wedi cael eu cynnal wyneb-yn-wyneb yn ein man cyfarfod arferol.

Cyllid

Derbynia Cyngor Cymuned Llanfihangel-ar-Arth ei incwm yn bennaf drwy'r Precept. Ar gyfer y flwyddyn 2022-2023, roedd y swm yn £45000, sydd yn £4000 (8.1%) yn llai na'r flwyddyn flaenorol, 2021-2022.

Roedd gwariant y Cyngor yn ystod 2022-2023 yn bennaf ar gyfer y canlynol:

- Cyflogau Staff
- Taliad pellach i adnewyddu golau stryd i LED
- Cynnal a chadw safleoedd mae'r Cyngor yn gyfrifol amdanynt, e.e. ardal chwarae, dwy fynwent, cyfleusterau cyhoeddus, cofeb rhyfel
- Cafnau blodau a seddau ymhob pentref o fewn ardal y Cyngor Cymuned
- Prynu rhagor o ddiffibrilwyr a'u cynnal a chadw
- Ceisiadau am gymorth ariannol, e.e. Mudiadau lleol – Yr Ardd, Pontweli, Papur Bro Y Garthen, Eisteddfod yr Urdd Sir Gâr, Dathliadau'r Jiwibili, Apêl y Pabi gan y Lleng Brydeinig, Apêl Tegannau Nadolig Cyngor Sir Caerfyrddin.

Derbyniodd naw Cynghorydd y taliad lwfans blynyddol o £150 yr un, sydd wedi ei osod gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol. Roedd y cyfanswm a dalwyd i Gynghorwyr yn y flwyddyn 2022-2023 yn £1350.

Mae manylion gwariant y Cyngor ar gael yng Nghyfrifon Blynyddol y Cyngor ar gyfer 2022-2023. Gweler safle we y Cyngor.

Perthynas gyda Chyngor Sir Gâr

Mae'r Cyngor yn cydweithio'n agos gyda'r Cynghorydd Sir Linda Davies-Evans sydd yn mynychu'r rhan fwyaf o'r cyfarfodydd, ac yn gefnogol wrth ddelio gydag unrhyw ymholiadau sydd gan y Cyngor a'r etholaeth ynglyn ag unrhyw wasanaethau neu faterion sydd yn effeithio ar unrhyw aelod o'r Gymuned.

Mae'r Cyngor yn gyson yn cyfathrebu gyda Chyngor Sir Caerfyrddin ynglyn ag unrhyw faterion a reolir gan y Cyngor Sir sydd wedi dod i'w sylw.

Cynllun Hyfforddiant

Mae'r Cyngor yn aelod o Un Llais Cymru sydd yn darparu'r rhan fwyaf o'r hyfforddiant mae'r Cynghorwyr a'r Clerc yn ei ddilyn. Yn ystod y flwyddyn, mae'r Cyngor wedi cwblhau cynllunio a mabwysiadu Polisi Hyfforddiant a Datblygiad yn ogystal â Chynllun Hyfforddiant sydd yn amlinelli'n fanwl unrhyw hyfforddiant arfaethedig y bwriedir ei ddilyn gan Gynghorwyr unigol yn ystod 2022-2023, 2023-2024 a 2024-2025. Mae hwn wedi ei adolygu yn rheolaidd ac yn cael ei ddiweddarau yn ôl yr angen ar hyd y flwyddyn. Mae Cynghorwyr yn cael eu hysbysu yn gyson yn ein cyfarfodydd misol am gyfleoedd hyfforddiant sydd ar gael.

Awdit

Mae Archwiliad Mewnol o'r cyfrifon yn flynyddol gan berson proffesiynol a benodir gan y Cyngor. Yn dilyn hynny, anfonir y cyfrifon i'w harchwilio'n allanol gan Archwilydd Cyffredinol Cymru. Wedi i'r Archwiliad Allanol gael ei gwblhau, cyhoeddir y cyfrifon, ynghyd â barn yr Archwilydd, ar wefan y Cyngor. Ar gyfer y flwyddyn 2022-2023, bydd Cyngor Cymuned Llanfihangel-ar-Arth yn derbyn archwiliad llawn yn unol â threfniadau newydd gan Swyddfa'r Archwilydd Cyffredinol. Mae hyn yn ofyniad newydd ers y flwyddyn

2021-2022 lle bod pob Cyngor Cymuned yn derbyn archwiliad llawn bod tair mlynedd, gydag archwiliad cyffredinol ymhob blwyddyn arall. Y flwyddyn hon, 2022-2023, felly, ydy'r ail flwyddyn yn y cylch tair mlynedd.

Cwynion

Derbyniwyd un gwyn yn ystod y flwyddyn 2022-2023.

Prif Amcanion ar Gyfer 2022-2023

Prif amcanion y Cyngor ar gyfer y flwyddyn ddiwethaf oedd:

- Parhau gyda'r rhaglen o ddarparu diffibrilwyr ymhob pentref o fewn ardal y Cyngor Cymuned.
- Symud ymlaen y broses o gwblhau'r trosglwyddiad lês ar gyfer y Cyfleusterau Cyhoeddus yn Alltwalis a Phencader.
- Parhau gyda'r rhaglen o ddiweddarau golau stryd i LED.
- Dal i barhau'r trafodaethau a chyfathrebu gyda Chyngor Sir Caerfyrddin ynglyn â chyflwr gwael yr heolydd mewn nifer o ardaloedd o fewn y plwyf.
- Parhau'r agenda o ymateb i ofynion Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.
- I gyd-weithio'n agos gyda'r gymuned, ac i'w chefnogi ymhob modd posib.
- I gyd-weithio'n agos gyda mudiadau o fewn y gymuned ac i gefnogi prosiectau Newydd a chyfredol, e.e. cynrhychiolaeth ar Gorff Llywodraethol Ysgol Gynradd Cae'r Felin, a phwyllgor PIDA (Pencader Improvement and Development Association).
- Sicrhau bod y mynwentydd ym Mhencader ac Alltwalis yn cael eu cadw i safon uchel.

Asedau

Ardal Chwarae Pencader

Mynwent Pencader

Mynwent Capel Troedrihw, Alltwalis

Y Gofeb Rhyfel ym Mhencader

Cofeb yr Hen Ŵr ym Mhencader

Tir sydd wedi ei nodi yn Ardal Bicnic yn Llanfihangel-ar-Arth.

Trosglwyddo Asedau

Mae trefniadau yn parhau mewn llaw ynglyn â throsglwyddo Lês y Cyfleusterau Cyhoeddus yn Alltwalis a Phencader o Gyngor Sir Caerfyrddin I Gyngor Cymuned Llanfihangel-ar-Arth.

Gweithgareddau

Parhau i gynnal a chadw offer chwarae yn Ardal Chwarae Pencader, sydd yn cael ei ddefnyddio'n health iawn, er mwyn sicrhau safle diogel i'w holl ymwelwyr.

Cynnal a chadw'r holl seddau a chafnau bolodau yn yr holl bentrefi a wasanaethir gan y Cyngor.

Cynnal a chadw Mynwentydd Pencader ac Alltwalis, y Gofeb Rhyfel a Chofeb yr Hen Ŵr ym Mhencader.

Sicrhau cynrhychiolaeth ar / cefnogaeth i bwyllgorau mudiadau lleol.

Cyflawniadau

Darpariaeth bellach o ddiffibrilwyr yn ôl y cynllun mewn mannau penodedig yn ardal y Cyngor Cymuned.

Cwblhau y gwaith ar adnewyddu'r Cyfleusterau Cyhoeddus ym Mhencader ac Alltwalis.

Darpariaeth CCTV tu allan i Bafiliwn Pencader a Chyfleusterau Cyhoeddus Pencader.

Darpariaeth bellach o oleuni LED ar draws yr ardal.

Blaenoriaethau

Blaenoriaethau'r Cyngor ar gyfer 2023-2024 ydy:

- Adolygu gwaith sydd angen ei gyflawni ym Mynwent Pencader, ynghyd â gwaith cynnal a chadw yn ôl yr angen, yn enwedig yn ardal y fynedfa.
- Cwblhau trefniadau er mwyn hwyluso cyfarfodydd hybrid.
- Cwblhau y lês i drosglwyddo'r Cyfleusterau Cyhoeddus yn Alltwalis a Phencader.
- Paratoi a chyhoeddi Cynllun Bioamrywiaeth y Cyngor.
- Adolygu Cynllun Iaith y Cyngor.
- Diweddarau Safle We y Cyngor.

Mae'r adroddiad hwn yn nodi diwedd blwyddyn gyntaf y tymor etholiadol newydd. Yn ystod adeg o newid sylweddol i'r Cyngor, mae wedi bod yn galonogol i groesawi dau aelod newydd a mawr obeithiwn llenwi'r ddwy sedd sydd yn weddill yn gynnar yn ystod y flwyddyn sydd i ddod.

Fel y nodwch o ddarllen yr adroddiad, mae'r Cyngor wedi ymdrechu i symud ymlaen ar nifer o faterion yn y gymuned oedd angen sylw a bydd yn parhau i flaenoriaethu unrhyw faterion na lwyddwyd i'w cyflawni yn ystod 2022/2023 eto yn 2023/2024.

Manteisiaf ar y cyfle i ddiolch i'r holl Gynghorwyr am eu cefnogaeth parhaol, ymrwymiad a chyfraniad wrth wasanaethu'r gymuned, yn ogystal â chofnodi gwerthfawrogiad y Cyngor i aelodau'r etholaeth am eu cefnogaeth o waith y Cyngor yn ystod y flwyddyn a aeth heibio.

Martin Griffiths

Cadeirydd – Cyngor Cymuned Llanfihangel-ar-Arth
